

شب قدر را چگونه درک کنیم؟

تقدیر امور سالانه به وسیله اراده ازلّی خدای سبحان در هر سالی نشأت می گیرد. برای هر امتی امور سالانه شان مقدر می شود که اِنّا کُلّ شیءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (1) و مقدرات سالانه مردم ...

تقدیر امور سالانه به وسیله اراده ازلّی خدای سبحان در هر سالی نشأت می گیرد. برای هر امتی امور سالانه شان مقدر می شود که اِنّا کُلّ شیءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (1) و مقدرات سالانه مردم آن عصر به حضور ولیّ آن عصر می رسد، از آدم تا خاتم اولیا و اوصیا وجود مبارک ولی عصر (أرواحنا فداه)؛ بنابراین، لیلة قدر به این معنا، هم سابقه دارد، هم لاحقّه؛ و...
سرویس فرهنگی - آیت الله العظمی جوادى آملى در پیامی گفتاری به مناسبت شب قدر از چگونگی درک این شب بزرگ که تقدیر انسان ها در آن رقم می خورد، سخن گفت.

متن این پیام گفتاری که اختصاصی در اختیار #171؛ تابناک» قرار گرفته به شرح زیر است:

نزول قرآن کریم، قدر جامع لیالی قدر

لیالی پر برکت قدر، یک قدر جامع و مشترک دارند و یک ویژگی مربوط به هر کدام از این شبها. آن قدر جامع و مشترک بین شبهای قدر یعنی نوزدهم و بیست و یکم و بیست و سوم ماه مبارک رمضان این است که مُحتمَل است ظرف نزول قرآن باشند و تقدیر امور سالانه به وسیله فرشته ها بر ولی عصر - أرواحنا فداه - نازل می شود و مانند آن. احتمال ثواب درباره هر کدام از این سه شب مطرح است. عمده آن است که به این نکته عنایت کنیم که لیلة قدر نه ویژه زمان پیامبر - صلّ الله علیه و سلم - بود که پس از آن حضرت نباشد و نه ویژه زمان آن حضرت بود که پیش از وجود مبارک آن حضرت هم نباشد؛ اینچنین نیست.

تقدیر امور سالانه به وسیله اراده ازلّی خدای سبحان در هر سالی نشأت می گیرد. برای هر امتی امور سالانه شان مقدر می شود که اِنّا کُلّ شیءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (1)، و مقدرات سالانه مردم آن عصر به حضور ولیّ آن عصر می رسد، از آدم تا خاتم اولیا و اوصیا وجود مبارک ولی عصر (أرواحنا فداه)؛ بنابراین لیلة قدر به این معنا هم سابقه دارد، هم لاحقّه و هم پیش از زمان حضرت بود، و هم پس از زمان حضرت.

اما ویژگی که مربوط به زمان رسول گرامی - صلّ الله علیه و آله و سلم - است، این که حقیقت قرآن - که قول ثقیل است - در این زمان نازل شده است. زمان نزول وحی، باعث برکت آن زمان می شود. سرزمین نزول وحی، باعث برکت آن زمین می شود. اگر مکه که حرم خدا و سرزمین وحی است، از قداستی برخوردار است، به پاس نزول وحی الهی است و اگر زمان قدر و لیلة قدر از حرمت ویژه ای برخوردار است، برای آن است که وحی الهی در آن زمان نازل شده و اگر کسی بتواند لیلة قدر را در سرزمین وحی ادراک کند، او جامع بین القضايلتين است.

عمده آن است که قرآن در لیلة قدر نازل شد و به برکت نزول قرآن مقدرات امور، امور سالانه در شب قدر تدوین و تنظیم می شود و آن هم نازل می شود به ولی آن عصر.

#171؛ تجلی» خدای سبحان در نزول قرآن کریم

عمده آن است که ما مسأله نزول قرآن را و همچنین نزول مقدرات را به نحو تجافی تلقی نکنیم، به نحو تجلی بدانیم. بیان نورانی امیر مؤمنان - سلام الله علیه - در نهج البلاغه این است که وَ تَجَلَّى لَهُمْ رَبُّهُمْ سُبْحَانَهُ فِي كِتَابِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَكُونُوا يَرَاهُ (2). خدای سبحان در این قرآن برای بندگان تجلی کرده است، ولی مردم جلوه حق را نمی بینند. قرآن را خدا نازل کرد به نحو #171؛ تجلی»، باران را نازل کرد به نحو (تجافی). قطرات باران که نازل می شود، اولاً از مقام دَتَا فَتَدَلِّي (3) و امثال ذلك نیست، در همین فاصله های چند متری متکون می شود، بعد فرو می ریزد. پس ریشه مقام قرب ندارد، این يك و به نحو تجافی است؛ یعنی خدای سبحان قطرات باران را به زمین می اندازد؛ این دو.

ریشه حقیقت قرآن کریم در لدی الّهی بودن آن

ولي حقيقت قرآن ريشه اي در لدّي الهي دارد، در مقام دتا فتدلي حضور و ظهور دارد، و خدای سبحان قرآن را به نحو تجلي، يعني آويختن نازل کرده است، نه انداختن؛ اين دو. خداوند قرآن را به زمين نينداخت، بلکه به زمين آويخت. اين حبل متين يك طرفش به دست خداست، يك طرفش به دست بشر هست؛ به برکت اهل بيت – عليهم السلام – اين شب، يعني شب نوزدهم مثلاً فرصت مناسبی است براي تمسك به اين حبل متين و از اين حبل متين بهره بردن و بالا رفتن؛ چون آنچه در آغاز سوره مبارکه زخرف هست، اين است که : إنا جعلناه قرآناً عربياً (4)، عربي مبين؛ وَ إِنَّهُ فِي أَمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ (5).

اين كتاب عربي مبين را خدا براي ما عربي مبين قرار داد؛ إنا جعلناه قرآناً عربياً لعلكم تعقلون، اما وَ إِنَّهُ فِي أَمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ؛ يعني همين حبل متين که خداوند او را آويخت، نه انداخت؛ يك طرفش (عربي مبين) است، يك طرفش (علي حكيم) و شما در اين ليالي قدر که قرآن را بر سر مي گذاريد، و به برکت چهارده معصوم به خدا سوگند مي دهيد؛ بايد بكوشيد که از عربي مبين تا علي حكيم هر چه مقدور شماست، رشد كنيد. هم از نظر معارف، هم از نظر اخلاق، هم از نظر احكام، هم از نظر حقوق؛ معرفتاً، يك؛ اعتقاداً، دو؛ تخلقاً، سه؛ عملاً، چهار. اين معنای ادراك ليلة قدر و معنای قرآن به سر گذاري و معنای سوگند دادن خدا به حق قرآن و عترت طاهرين و به حق همه انبيا و اوليا و مؤمناني که نام شريفشان در قرآن با مدح ستوده شده.

پی نوشت:

(1) سوره قمر / آیه 49

(2) نهج البلاغه / خطبه 147 – (الغايه من البيئه)

(3) سوره نجم / آیه 8

(4) سوره زخرف / آیه 3

(5) سوره زخرف / آیه 4